

Remissyttrande: Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor

Dnr: Fi2020/00655/S2

British American Tobacco Sweden AB (BAT) har anmodats att yttra sig över rubricerad promemoria och avger följande yttrande.

BAT *tillstyrker* de förändringar som krävs för att tillgodose att högkoncentrerade nikotinvätskor beskattas.

BAT *avstyrker* förslaget om en högre skatt på högkoncentrerade e-vätskor som framförs i promemorian *Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor*. Motivering till detta följer nedan.

Allt färre svenskar brukar den mest skadliga formen av tobaksprodukter – cigaretter. I Folkhälsomyndighetens årsrapport, *Folkhälsans utveckling*, från år 2019 framgår att antalet dagligrökare minskar. Från 13 procent år 2006 till 7 procent 2018. Sverige har därigenom lägst andel cigarettökare i Europeiska unionen (EU).^[2]

Tobaksrökningens konsekvenser på folkhälsan är i dag välkända och har studerats under decennier. Insatser har länge gjorts för att minska rökningen från samhällets sida samtidigt som fler producenter ställt om sin produktion för att erbjuda exempelvis e-cigaretter eller rökfria nikotinprodukter, produkter med potentiellt lägre risk som beskattas lägre.

Däremot är de långsiktiga effekterna av att bruka nikotin, som är den huvudsakliga ingrediensen i nikotinhaltig e-vätska, inte kända och har inte kunnat dokumenteras av Folkhälsomyndigheten.^[3]

För samtidigt som Folkhälsomyndighetens årsrapporter från år 2018 och 2019 redogör för effekterna på folkhälsan bland annat stillasittande, övervikt, alkohol, psykisk ohälsa och rökning har, nämner ingen av dessa rapporter nikotin över huvud taget. Inte heller CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) kan redogöra för hälsokonsekvenserna av långvarig nikotinanvändning.^[4]

Även Socialstyrelsen riktar in sig på att minska rökningen i samhället, inte nikotinbruket.^[5] Det finns alltså inte ett tillräckligt gott kunskapsläge bland medicinskt ansvariga expertmyndigheter kring nikotinbruket och dess effekter.

Det var också denna försiktighet som finansdepartementet själva förde fram i sin promemoria från 2017, *Beskattning av elektroniska cigaretter och vissa andra nikotinhaltiga produkter*. Man citerar bland annat WHO om att det är mycket sannolikt att e-cigaretter är mindre skadliga än tobaksrök, och använder detta som ett argument för att välja en jämförbart lägre skattesats för e-cigaretter än cigaretter.

Det måste sägas vara än mer anmärkningsvärt att finansdepartementet nu plötsligt och utan föregående utredning förslår en fördubbling av skatten för dessa högkoncentrerade e-vätskor. I ovan nämnda promemoria från 2017 görs en tydlig distinktion mellan tobaksprodukter och nikotinprodukter. Sedan dess har inget nytt framkommit ifrån Folkhälsomyndigheten eller Socialstyrelsen.

Genom att e-vätskor med en koncentration mellan 15 och 20 milligram nikotin per milliliter extra högt blir det dessutom dyrare att bruka denna typ av e-cigarett och prisskillnaden mellan e-cigarett och cigarett blir mindre än den är i dag.

Detta är något Finansdepartementet tog upp i sin promemoria från 2017 – ”*Nu när e-cigarett håller på att göra inträde på den svenska marknaden är det viktigt att skattenivån inte sätts för högt så att den riskerar att styra bort konsumtionen från den legala svenska marknaden.*”^[6]. Det är en situation som redan i dag måste hanteras för tobaksprodukter. Högre beskattning skulle således varken gynna den svenska statens skatteintäkter, seriösa producenter, konsumenter eller folkhälsan.

Utöver ovan måste BAT också ta tillfället i akt att framföra kritik mot processen och metoden. En dubbling av en befintlig punktskatt borde vara något som föregås av en lång rad förberedelser och diskussion, och inte något som godtyckligt väljs efter vad departementet antar. I ljuset av de ibland högljudda diskussioner som förekommit kring exempelvis bensinskatten borde det stå tydligt att frågor om punktskatter är något som har en direkt och kännbar påverkan på människors vardagsekonomi. Därför bör de hanteras omsorgsfullt och med god genomlysning, något so vi menar att den hör processen inte levt upp till.

Sammanfattningsvis avstyrker BAT förslaget om en skatt på 4000 kr/ liter på e-vätskor med en koncentration mellan 15 och 20 milligram nikotin per milliliter vätska inte skulle innebära några fördelar för folkhälsan. British American Tobacco Sweden AB föreslår istället en oförändrad och enhetlig skattesats för e-vätskor i alla styrkor.

---

^[1] ”Folkhälsans utveckling”, Folkhälsomyndigheten, 2019.

^[2] ”Tobacco consumption statistics”, Eurostat, 2014.

^[3] ”E-cigarettbruk och hälsoeffekter”, Folkhälsomyndigheten, 2018.

^[4] ”Vad är e-cigarett och hur vanligt är det?”, CAN, 2019.

^[5] ”Vuxna som snusar dagligen – Rådgivande eller kvalificerat rådgivande samtal med tillägg av nikotinläkemedel”, Socialstyrelsen.

^[6] Promemoria: ”Beskattning av elektroniska cigarett och vissa andra nikotinhaltiga produkter”, Finansdepartementet, 2017.

^[7] ”Electronic cigarettes”, Europeiska kommissionen.